

BUTLLETÍ ELECTRÒNIC DE LA SOCIETAT CATALANA DE CIÈNCIA-FICCIÓ I FANTASIA

Novembre - Desembre 2010. Número 25

EDITORIAL

NO ESTEM SOLS

INFO LITERATA, és una publicació mensual, tant en paper como *on line* que publica El gremi de llibreters de Catalunya <http://www.literata.cat>. Al número corresponent a l'octubre Jordi Riu de la Llibreria la Gralla en un article amb el títol *La literatura sense gèneres*, es pregunta perquè a la literatura catalana no es conreen tots els gèneres novel·lístics.

Per a Jordi Riu, a la nostra literatura hi manquen més llibres de gènere, uns llibres que "aportin hores d'entreteniment, diversió i evasió". Després de citar altres gèneres com el policíac o el de la novel·la històrica, el llibreter es felicita de què, en ciència-ficció, Editorial Pagès mantingui l'única col·lecció estable, i que es cuidi de publicar autors de casa.

El llibreter troba a faltar autors que escriguin novel·la fantàstica i novel·la romàntica i no s'explica les causes d'aquest fet, però les lamenta donada la importància d'aquesta literatura. Una importància que explica amb dues raons bàsiques que nosaltres des del butlletí de la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia compartim plenament.

La primera raó són els milers de lectors que tenen aquests gèneres. Lectors que, per altra banda, mantenen una incontestable fidelitat als seus gèneres i als seus autors. Lectors que, en el cas de la literatura catalana, no disposen d'autors propers que donin una visió des del món català.

La segona raó assenyala directament la indústria editorial catalana. Una indústria que en no fer l'aposta per autors catalans deixa el mercat lliure, cosa que aprofiten les editorials que editen en castellà i que sí que tenen en compte aquest públic.

El llibreter acaba l'article fent referència al potencial imparable del món anglosaxó, i diu que potser no podem crear modes mundials, però ens hi podem afegir i treure'n profit tots plegats, lectors, autors, editors i llibreters.

L'any 1979 en un article-entrevista de Jaume Fuster sobre Pedrolo a "Taula de canvi" es deia: **"Les llengües d'àmbit restringit tenen certes dificultats a assolir el conreu dels gèneres populars per una certa manca d'industrialització de la producció editorial... Si el català fos una llengua d'expansió normal, d'ús normal, amb plenitud de drets i de facultats aquesta mancança no existiria. perquè llengües d'àmbit restringit com el suec, el finlandès, el noruec, el danès i l'holandès (per una banda, l'occidental), i l'hongarès, el romanès, el txec, el búlgar (per l'altra, l'oriental), malgrat les dificultats tenen una certa producció industrial del llibre i, per tant, ja sigui amb traduccions, ja sigui amb produccions autòctones, conreen l'edició de literatura de gènere."**

Trenta anys després és completament vigent!

NOTICIES

EL PEDROLO PER A JORDI FONT-AGUSTÍ

El nostre company, membre de la SCCFF, Jordi Font-Agustí, ha estat proclamat guanyador del XIIè Premi Manuel de Pedrolo de Narrativa de Ciència-Ficció per la seva obra *StreampunkCat*. Vet aquí l'acta del jurat:

A la ciutat de Mataró, el dia 14 de setembre de 2010, es reuneix el jurat del XIIè Premi de Narrativa de Ciència-ficció, Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró, constituït per:

Sr. Miquel Barceló i Garcia, president del jurat

Sr. Antoni Munné-Jordà, membre proposat per Pagès Editors

Sr. Eloi Puig i Julià a proposta de la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia

Sr. Jordi Dòria i Estrany i Sr. Antoni Segarra i Torres, a proposta del grup organitzador de les Trobades de Ciència-ficció de Mataró

Sra. Sílvia Sebastián i Salvatierra, secretaria

Tenint en compte l'establert a les bases del XIIIè Premi de Narrativa de Ciència-ficció, Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró i prèvies les oportuns deliberacions

S'ACORDA

Per majoria atorgar el XIIIè Premi de Narrativa de Ciència-ficció, Manuel de Pedrolo, Ciutat de Mataró per un import de 2.500 euros a la novel·la

SteampunkCat, essent l'autor de l'obra el senyor Jordi Font-Agustí

Elevar el veredicta al President de l'Institut Municipal d'Acció Cultural per tal que adopti la corresponent resolució.

I així ho signen els membres del jurat.

SteampunkCat és una novel·la ambientada a Catalunya en els anys de la Primera Guerra Mundial. El descobriment d'una deu d'aigua hipercalòrica, que té l'estranya propietat de produir vapor a 999° C quan bull a 100° C, revoluciona una indústria que ja està prou revolucionada enriquint-se produint materials estratègics per als països combatents. La Mancomunitat intenta guardar el secret de l'aigua, però totes les potències europees envien els seus agents per mirar d'aconseguir-la emprant tots els mitjans possibles.

L'autor diu que explicant una història ambientada en un passat fabulat, la novel·la reflexiona sobre els valors que sobrevolen la crisi del present, la qual cosa li fa concebre esperances que interressi als lectors del corrent literari general.

Des d'aquest butlletí volem fer arribar la nostra més sincera felicitació al guardonat. La novel·la serà publicada per Pagès Editors.

*****

EXPOSICIÓ DE JORDI GORT

EXPOSICIÓ JORDI GORT

EXTRACTES DEL MANUAL DE SUPERVIVÈNCIA ESTEL·LAR (3ª ENTREGA)

DEL 4 AL 30 DE NOVEMBRE DE 2010

LLOC: FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA EDUCACIÓ

**C/ ESTUDI GENERAL Nº 4 LLEIDA
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 21 H.**

El dibuixant de criatures exobiològiques (segons pròpia definició) i membre de la SCCFF, Jordi Gort, presenta una nova exposició de la seva obra a la Facultat de Ciències de l'Educació de Lleida (C/Estudi general nº 4).

En aquesta ocasió, l'autor ens presenta una selecció d'il·lustracions que formaran part del

seu *Manual de Supervivència Estel·lar* de proxima publicacio.

L'exposició romandrà oberta des del dia 4 fins al dia 30 de novembre, de dilluns a divendres des de les nou del matí fins les nou del vespre.

A tall d'aperitiu, vet aquí un dels treballs exposats:

Velocista és el nom que la gent de les colònies científiques de Fargònia (sector 208) ha posat a un interessant animal bípede que recorre els paisatges del planeta a la recerca de fruits comestibles tot fugint dels seus depredadors naturals... No tem als humans, doncs aquests sempre han tractat afectuosament tots els exemplars d'aquesta espècie amb que han pres contacte... Es freqüent entre els habitants de les colònies guardar fruits dins el rebost per tal de regalar-los als velocistes (*Buccina praeceps*) que s'atansen a les cúpules-habitatge instal·lades per tota la geografia de l'astre.

Resulta un espectacle ple de sentit de la meravella el fet de contemplar un ésser tan gran i amb una força a les extremitats inferiors tan notable. Generalment deixa bocabadat el públic que sol formar-se al seu voltant mentre duren els seus àpats.

A la imatge podem veure a en Wolframi Pujol i na Platina Bonet de l'E.E. esguardant com un d'aquests animalons fa els honors a una fruiteta del temps regalada per ells amb amor i admiració... La vida a molts racons de la galàxia és dura per als animals en els que solen fer presa els depredadors... Per això als habitants de Fargònia ens agrada imaginar que els velocistes accepten amb estimació i gratitud els nostres petits obsequis...

Manual de Supervivència Estel·lar. Ref.: 29840ku5e

CRÓNICA

XVI Ter-Cat a Sabadell

Coincidint gairebé amb el seu tercer aniversari, el passat 16 d'octubre es va celebrar a Sabadell la XVI Ter-Cat amb l'èxit que ja els hi és habitual.

La trobada oberta com sempre a

La trobada oberta, com sempre, a qualsevol persona aficionada als gèneres de Ciència-ficció,

Fantasia o Terror, va reunir en aquesta ocasió un total de dotze participants (més alguna criatura "afegida"). Es va seguir religiosament el programa previst consistent en, trobada matinal amb cafè inclòs, passeig turístic per la ciutat amfitriona, visita d'algunes llibreries de la zona, dinar i posterior tertúlia sobre temes diversos relacionats amb el seu *leitmotiv*.

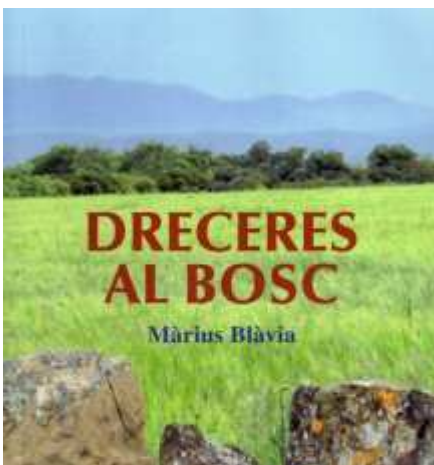
A més de discutir sobre temes comuns com ara la religió o la millor manera d'esquarterar una persona sense deixar rastre, es parlà especialment de l'autor Orson Scott Card, de l'obra de Suzanne Collins (*Els jocs de la fam*, *En flames* i *L'Ocell de la revolta*) així com de la nova sèrie de Ciència-ficció *Fringe* que emet actualment TV3 i de l'expectació provocada pel rodatge de *Game of thrones* (la primera temporada que adapta la famosa obra de George R.R. Martin).

Carles Quintana va presentar la seva primera novel·la escrita en solitari *Diàspora redentora*, de molt recent publicació, pertanyent a l'univers de la Saga de los Aznar.

De cara a la propera Ter-Cat que està previst que se celebri a principis del 2011 es va recomanar de fer especial atenció al còmic *Los Muertos vivientes* (a punt de ser estrenat en la seva adaptació com a sèrie televisiva), i a la reedició de la novel·la *Elantris* de Brandon Sanderson.

Abans d'això, però, els membres de les Ter-Cat es tornaran a trobar el dia 27 de novembre a l'Hospitalet del Llobregat en l'acte de proclamació i lliurament de Premis Ictineu en la seva segona edició i que corresponen a les novel·les i narracions publicades durant l'any 2009 ja sigui originalment en català o en versió traduïda. Els desitgem des d'aquí que l'acte sigui reeixit i felicitem a l'avançada tant als finalistes com als guanyadors.

LLIBRES

***Dreceres al bosc* al llindar del fantàstic**

Màrius Blàvia
Pagès Editors, 2010

L'escriptor Màrius Blàvia és un erudit que construeix tot un món en els seus llibres, intercalant sovint en el text

referències literàries que reforcen la trama. Literatura, dintre la literatura, amalgamada amb l'acció de la novel·la, estructurada de tal manera que sedueix el lector o la lectora.

Dreces al bosc, Pagès editors, 2010, la seva última novel·la, és, al meu entendre, l'obra més aconseguida, més madura. Les novel·les blavianes, basculen entre les tres ciutats on ha residit: Agramunt, on resideix des de fa anys exercint la docència com a professor d'institut; Cervera, on també va exercir la docència, i Lleida, la ciutat sempre present en els seus escrits, la ciutat de la seva infantesa i joventut.

La novel·la s'estructura en vint-i-vuit capítols enllaçats, com un fermall, per tres notes introductòries i un apèndix titulat *El llamp dins d'una ampolla*, al començament del llibre, i tres més a l'acabament del volum, per a tancar-lo simètricament, signades pels mateixos personatges de les tres notes introductòries.

Tot seguint les pautes de la novel·la gòtica ben travada que enganxa des del començament, *Dreces al bosc* és la història d'amistat entre dos joves, l'Enric Peralta i l'Ovidi Tantull, que des de l'adolescència comparteixen dèries literàries. L'Enric Peralta, esdevé especialista en l'autor de l'estranya novel·la, *Dreces al bosc* anomenat Pius Morera, escriptor que els dos companys d'estudis van descobrir en els anys d'institut, gràcies a la Sílvia, novia de l'Ovidi, que com si fos la Sibila d'aquesta història, els la va portar. Aquesta novel·la canviarà el rumb de les seves vides.

Dreces al bosc, és com un llibre d'il·luminacions. És un tractat de saviesa i d'hermenèutica. Cada paraula del text fa l'ullet al lector. És un llibre de transformacions. El seu personatge principal, l'Ovidi, com el del poeta homònim Ovidi, autor de *Les metamorfosis*, la seva obra cabdal, experimentarà transformacions. Trobarà unes "dreces al bosc de la seva vida" i com el poeta Val Whitman, el poeta autor de *Les fulles d'herba*, se sentirà com una fulla d'herba, entre moltes altres fulles, serà l'u i el ningú barrejat entre molts d'altres. No som ningú, afirmarà més d'una vegada.

També es trobaran, entre les seves pàgines, referències explícites sobre les hipnosis, regressions, esoterismes, parapsicologies, i especialment l'espiritisme, molt present a la Lleida del segle XIX i part del XX. Fins i tot s'escenifica una sessió espiritista, convocant una persona estimada que donarà senyals sensibles als ulls humans: farà desplaçar un got damunt de la tauleta a l'ús, i marcarà paraules clau lletrejades en els desplaçaments que provoca al got damunt l'alfabet, col·locat en cercle damunt la taula, amb la conseqüent perplexitat i espant de l'esverat i fins llavors incrèdul Ovidi.

Clou el llibre la Sílvia, la que el va iniciar, amb la seva *Anàlisi final*. Llibre com he dit ple de ressonàncies literàries (com la Diòtima de Hölderlin) i esotèriques. S'hi parla de

bilocacions i dels literats i sants que les van experimentar. L'autor ens informa, en la veu de Sílvia, que Goethe en va experimentar una i que ho menciona als inicis de les seves memòries. Llibre bell, complex, reptador, que parla de l'ànima humana i de personatges melancòlics. Llibre que em plau molt recomanar-ne la lectura.

Rosa Fabregat

*****

Trilogia de Els jocs de la fam

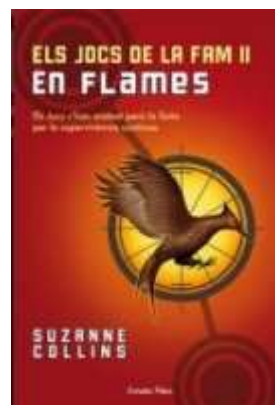
Suzanne Collins

Editorial Estrella Polar

Barcelona, 2009 - 2010

**Els jocs
de la fam**

flames

En

**L'ocell de
la revolta**

(Si en l'anterior número del butlletí es va parlar del primer llibre d'aquesta trilogia, en aquest ens animem a ressenyar-la sencera vist que l'èxit de la primera entrega ha fet que l'editor, cosa insòlita, s'animés a publicar les dues següents en un mateix any.)

L'autora, Suzanne Collins va néixer a Connecticut el 1964 i va començar la seva carrera com a guionista de la televisió en programes infantils. Amb aquest bagatge inicial es va dedicar a escriure llibres infantils i juvenils, entre ells la Trilogia dels Jocs de la Fam que li ha obert les portes de l'èxit.

Els jocs de la fam, la primera novel·la de la trilogia del mateix nom va ser publicada el 2008 als Estats Units. La segona novel·la *Catching Fire*, que va sortir el 2009 es va publicar en català com a *En flames*, i la tercera obra que clou la trilogia, *Mockingjay* va veure la llum a l'agost en anglès i aquest setembre català amb el títol de *L'ocell de la revolta*.

La trilogia que està protagonitzada per Katniss Everdeen, una joveníssima heroïna, ha estat un best seller indiscutible als EUA i s'ha venut a quaranta països. També serà

portada al cinema, amb l'autora com a co-guionista; es diu que la filmació començarà a principis del 2011. L'acollida de la trilogia a l'Estat espanyol ha estat igualment extraordinària i a Catalunya ha guanyat el premi Protagonista Jove. Compta amb un bloc oficial i té un munt de seguidors a les xarxes socials de Facebook i Twitter. S'ha convertit en un fenomen semblant a Harry Potter o la Saga Crepuscle i l'autora, Suzanne Collins, ha entrat a la llista de les 100 persones més influents del 2010 segons la revista Time.

Els jocs de la fam s'inscriu en l'anomenada novel·la distòpica, on l'acció transcorre en una societat futura on les tendències socials l'han dut a extrems perversos.

Pel que fa a l'argument, l'obra té il·lustres precedents en la literatura i el cinema de CF, per exemple *La setena víctima*, una de les millors novel·les de Robert Sheckley, que va ser portada a la pantalla per Dino Risi amb Marcello Mastroianni i Ursula Andress amb el nom de *La dècima víctima*. A la novel·la de Sheckley una societat que ha aconseguit fer desaparèixer les guerres, a fi de canalitzar l'agressivitat de la població, organitza uns jocs on els inscrits són caçador i presa alternativament. El joc acaba sempre amb la mort legalitzada i recollida pels mitjans de comunicació de masses.

L'acció de *Els jocs de la fam* transcorre a Panem, un país que ha nascut sobre les ruïnes dels EUA. Panem està formada per tretze districtes, amb la supremacia de Capitoli. El Capitoli és dur i cruel, i manté un control ferri dels districtes a base de forçar-los a enviar a un noi i una noia d'entre 12 i 18 anys a participar en els anuals Jocs de la Fam, una lluita a mort retransmesa en directe televisiu. La germana de la Katniss Everden és l'escollida pel districte 12, per participar als jocs, però ella ocuparà el seu lloc.

A la segona novel·la, *En flames* la Katniss ha guanyat els jocs de la fam i ha tornat amb la seva família i el seus amics. Però les coses aviat es complicaran per a la noia, ja que ha vençut en els jocs, desafiant les normes, i sense voler-ho això la converteix en l'ànima de la rebel·lió dels districtes contra el Capitoli.

A la tercera novel·la *L'ocell de la revolta* que clou la trilogia, la protagonista viu ara al districte 13 amb la seva mare i la seva germana. Malgrat els seus dubtes i les seves pors, es convertirà en la líder de la rebel·lió, en l'ocell de la revolta i haurà de prendre decisions doloroses que ella mateixa qüestionarà. Amb aquesta última novel·la, Collins tanca la trilogia amb encert.

Jocs de la fam és una trilogia de factura excel·lent que sap mantenir el ritme i la intriga, compta amb una protagonista carismàtica i uns personatges convincents. Les diferents trames estan ben lligades amb constants sorpreses que arrossegueu al lector d'un capítol a un altre i d'una novel·la a l'altra.

La trilogia, segons explica la pròpia Collins, és una crítica a la violència de programes

La trilogia, segons explica la propia Collins es una crítica a la violència, als programes de televisió tipus *reality show* portats a l'extrem, - es nota que l'autora prové del món de la televisió- i la manipulació i el control que el poder exerceix sobre els ciutadans.

MG

*****

El joc de Déu

de Salvador Macip
Editorial Bromera, 2010

El professor Fisk arriba al seu laboratori. Engega l'ordinador, entra el codi de seguretat per iniciar l'experiment de la jornada i destrueix la Terra

Amb aquesta frase impactant, Salvador Macip, encertada barreja de metge, científic i escriptor, torna a la ficció després de tres anys d'absència.

Per un atzar de la mecànica quàntica, Sherman Comet, un més que mediocre estudiant de la Universitat de Columbia, resulta ser l'escollit de Déu per a salvar el planeta sencer condemnat a desaparèixer per culpa d'un experiment dut a terme al Relativistic Heavy Ion Collider (RHIC). I només compta amb tres dies!

Com sol passar en els escrits de ficció d'en Macip, és complicat de catalogar aquesta novel·la dins d'un gènere concret, segons el mateix autor: "No és una novel·la de ciència ficció però un dels personatges té un poder especial. No és un drama però hi mor molta gent. No és una novel·la religiosa però Déu hi juga un paper important. No és una novel·la negra però hi surt un assassí en sèrie. No és una novel·la d'acció però hi ha persecucions i explosions."

A partir d'aquesta barrija-barreja, la intriga està servida. El resultat és, al capdavall, una reflexió el clau d'humor, sobre la manipulació i la set de poder.

Un seriós tractament de la part científica, una sèrie de personatges i situacions molt ben definits i uns diàlegs tan àgils com versemblants, fan que el lector quedi literalment enganxat a la trama.

La portada, obra de Carles Barrios, ens sembla realment un encert. Tan impactant com el propi títol de la novel·la, segur que cridarà l'atenció dels habituals de les llibreries.

En Salvador Macip sol dir que sempre procura escriure el llibre que a ell mateix li agradaria llegir i, la veritat, és que els seus lectors n'estem encantats.

b.a.

CINEMA

Astroboy

de David Bowers (2009)

Malgrat el seu aspecte infantil, Astroboy (inicialment "Tetsuwan Atomu") és un personatge que va ser creat als anys 50 per l'autor japonès Osamu Tezuka (1928-1989), un dels avis del manga i pares de l'anime.

Als anys 60 el còmic il·lustrat per Tezuka es va versionar en una sèrie de televisió ("Astro Boy") que va ser reeditada en diverses ocasions.

Astroboy, si més no el del film del 2010, recorda en molts aspectes la faula de Pinotxo. La pel·lícula té escenes que també poden estar inspirades en l'argument de "Frankenstein" de Mary Shelley, "El gegant de ferro" (Bird, 1999), "Wall-E" (Stanton, 2008) o "Intel·ligència artificial" (Spielberg, 2001). El nen mort de carn i os que és transformat en un robot per continuar viu a l'imaginari del pare (Gepetto/Dr. Tenma); el ritual i la posada en escena per "donar vida" al ninot/robot inanimat ("Frankenstein"); la bondat del robot i la seva aliança en el món dels humans com a superheroï ("El gegant de ferro"), o l'existència d'una ciutat-nau amb la vida robotitzada i la superfície terrestre coberta de paratges desolats per les deixalles del progrés ("Wall-E").

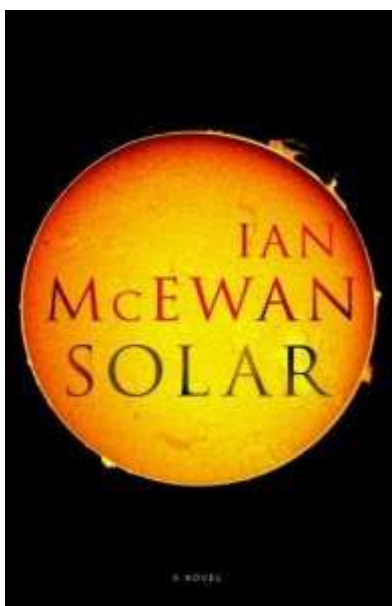
A la ciutat suspesa a l'aire, Metro City, es concentra el poder i el suposat progrés tecnològic del planeta. Un nen prodigi, fill del científic Dr. Tenma (nom que fa pensar en Nikola Tesla) mor en circumstàncies excepcionals. Tenma crea un robot (Astro Boy) idèntic al seu fill que quan s'assabenta de la seva identitat i se sent rebutjat pel "pare" decideix fugir de la ciutat. El Nucli Blau d'energia inesgotable que du dins interessa al President Stone, un polític maliciós una mica estereotipat. Astro coneix una colla de nens i nenes a la superfície amb els quals durà terme les seves aventures i s'enfrontarà a Stone.

Astroboy és un film que funciona i entreté, amb un guió que no maltracta la intel·ligència dels infants (ni dels adults) espectadors. L'estil i la qualitat de les animacions recorden les produccions de Pixar i els episodis més entranyables de Disney. Té un metratge relativament curt (80 minuts) en què l'acció i l'humor se succeeixen amb un rerefons d'emotivitat i tendresa sense que el ritme decaigui. El film mereix ser vist en versió original, encara que només sigui per sentir les veus dels actors Nicolas Cage (Dr Tenma) i Donald Sutherland (president Stone).

Jordi de Manuel

TECNOCIÈNCIA EN FICCIÓ

La mateixa setmana del sopar, havia estudiat els escalars de curvatura de Ricci i finalment havia entès el seu ús a la relativitat general. Per fi havia aconseguit atrapar aquelles equacions extraordinàries. La Teoria ja no era una abstracció, era sensual, podia sentir la manera com la costura del teixit de l'espai-temps podia ser deformada per la matèria, com el teixit influïa en el moviment dels objectes, com la gravetat era conjurada per la seva curvatura. Ara podia entendre perquè el mateix Einstein havia parlat de la seva "bellesa incomparable" i perquè Max Born havia dit que era "la més gran consecució del pensament humà sobre la natura".

La novel·la de la qual s'ha extret aquest paràgraf és *Solar* de l'escriptor anglès Ian McEwan. Qui el coneix (*Saturday, Hamsterdam, Enduring Love, Atonement, On Chesil*

Beach, etc) sap que fins ara no havia abordat el món de la ciència en la seva obra. El tema de *Solar* és el canvi climàtic i tot el que de polític, tòpic, econòmic, ideològic i tecnològic gravita al seu entorn. La novel·la està escrita en clau d'humor i el protagonista és un premi Nobel de física que, ja en una decadent maduresa, és llogat pel govern com imatge pública d'un projecte sobre energies renovables i acaba intentant fer negoci privat amb el descobriment d'un dels seus joves col·laboradors. Fins aquí es pot explicar.

McEwan ironitza sobre el nivell general de cultura tecnocientífica de la població. Quan el centre que dirigeix fa un concurs públic d'idees, acabant classificant els projectes de noves fonts d'energia i de motors que els arriben en tres piles: els que violen la primera llei de la termodinàmica, els que violen la segona i els que les violen totes dues.

Ian McEwan i Jordi Font-Agustí
al British Council el 2005

La novel·la és plena de rigorosíssimes referències a la física teòrica i especula de manera brillant sobre un imaginat procés de fotosíntesi artificial per descompondre l'aigua en hidrogen i oxigen. Fins i tot reflexiona sobre les diferències entre el treball del científic i el de l'enginyer el passatge en què el protagonista admet que no entén els processos per mitjà dels quals els enginyers han dut a la pràctica les seves teories.

En definitiva, una novel·la de corrent principal d'un autor de corrent principal amb un respecte per la tecnociència i un rigor admirables. Esperem que es publiqui aviat la traducció catalana.

Jordi Font-Agustí

OPINIÓ

Per què val la pena veure la sèrie "Fringe"?

TV3 ha estrenat fa poques setmanes la sèrie *Fringe*, una sèrie de ciència-ficció creada per J.J. Abrams, l'inspirador i executor d'una de les sèries que més culte i polèmiques ha generat des de seva estrena : *Lost (Perdidos)*. Abrams és un d'aquells visionaris que darrerament tot el que toca ho converteix en objecte de culte, o almenys en objecte de controvèrsia. Des de l'esmentada *Lost*, fins a pel·lícules (magnífiques) com el cas de *Monstruoso* o el *remake* de *Star Trek*, totes elles amb una aposta en comú: resultar trencadores. I això comporta un risc tangible: per una banda genera detractors i per l'altra seguidors incondicionals. Jo em declaro formar part dels segons.

Fringe és una sèrie de pura ciència-ficció tot i que per moments temptegi els camins de la fantasia. Però és difícil ubicar els límits entre l'una i l'altra. El que està clar és que pretén ser una obra que s'endinsi en alguns dels molts arguments que planteja la ciència però sota una perspectiva accelerada, poc rígida, de forma que diverses hipòtesis científiques esdevenen ficció, ni que sigui per la velocitat a que es desenvolupen. I és que la paraula *fringe* intenta definir una ala d'investigació de l'FBI nordamericà que cerca respostes a fenòmens estranys (però tots ells de base científica) que assoten especialment la zona de Boston i rodalies (vaja tota l'àrea de Nova Anglaterra). Per això s'ha format el cos. Però a partir d'aquí tot és diferent de qualsevol sèrie convencional; per començar, els tres protagonistes l'agent Dunham (Anna Torv), el professor Walter Bishop (John Noble), que molts recordaran per un paper similar: el del rei boig Denethor; i el seu fill Peter Bishop (Joshua Jackson). Tots ells tenen una predisposició diferent vers els problemes que han de solventar i tots ells amaguen secrets que ni ells mateixos coneixen.

La gràcia és anar veient com la teranyina dels guions poc a poc embolcalla als protagonistes sense que aquests quasi se'n adonin i l'espectador vagi desxifrant que la trama de la sèrie, en la majoria dels capítols, conforma un sol arc argumental plantejat des del començament. Molts espectadors creuen que els capítols són d'arguments tancats i que es resolen sempre al final de cada entrega. En certa manera és així però cal veure més enllà i buscar-hi la relació, el flux narratiu que han ideat els guionistes. Només d'aquesta manera podrem veure com l'arc argumental se centra en un dels aspectes de la ciència-ficció més fascinants de tots els temps i com, temporada a temporada, els secrets dels protagonistes aniran cobrant vida per a oferir capítols antològics (per exemple "*Peter*" a la segona temporada) o finals magnífics com les darreres imatges de la primera temporada que poden resultar tan impactants com les darreres escenes de la pel·lícula *El planeta dels simis*.

Vegeu *Fringe* i doneu-li temps, almenys 8 o 9 capítols. Poc a poc descobrireu perquè és possiblement la millor sèrie de ciència-ficció després de *Lost* i molt, molt superior als *remakes* de llangardaixos invasors... *Fringe* porta ja tres temporades i sembla que tingui corda per estona. Esperem que TV3 les pugui oferir de forma més o menys consecutiva.

Eloi Puig

*****

DIARIS DE VAMPIRS I ALTRES SÈRIES

En primer lloc reconèixer que sóc consumidor habitual, que no compulsiu, de sèries de televisió.

Sovint m'interesso per les de ciència-ficció i/o de fantasia (a voltes és difícil descobrir on és la fina ratlla que les separa).

Per això vaig seguir amb interès l'emissió dels primers capítols de la sèrie emesa per TV3 "Diaris de Vampirs". Malgrat que tenia la sospita de què era una mena de rebuf de la moda inaugurada per la saga "Eclipse" i que, probablement, aniria dirigida a un públic més jove que jo mateix, vaig intentar seguir-la.

El primer capítol, com passa a la immensa majoria de les sèries, era prou interessant i enganxadís per a voler continuar veient el desenvolupament de la història.

Seguidament em vaig desencisar doncs la incoherència absoluta del guió i la sobreeedició d'un argument tan simple i reiterat com el dels "bons" contra els "dolents" em va defraudar. La sèrie patia fortament la manca d'un fil conductor valent i amb força, fins al punt de que pots veure qualsevol capítol sense haver vist els anteriors i adonar-te immediatament que no t'has perdut gran cosa.

Amb les sèries sovint ens trobem amb dues estructures diferents a l'hora de crear-les que les diferencien radicalment.

Per una banda tenim les sèries sense (o gairebé sense) fil argumental que s'acomoden en construir capítols, l'un darrera l'altre i que acostumen a girar al voltant de policies que resolen assassinats, metges que curen o maten malalts i poca cosa més.

D'altra banda, i crec que per desgràcia, trobem sèries construïdes a partir d'un fort fil argumental que es va desenvolupant al llarg de tots els capítols.

Aquestes són en la meva opinió les sèries que haurien d'atrapar l'audiència i crear una certa addicció. La realitat de les audiències i el maleït "share" televisiu ens demostren

dia rere dia que això no és així.

I tornant a "Diaris de Vampirs", que era el tema que ens ocupava al començament, crec que és una mena d'híbrid que no va arribar a anar enlloc. Espero que TV3 no tingui la mala idea d'emetre la següent temporada.

I per acabar, dir que dins del batibull de les incoherències de la sèrie, no hi ha cap vampir que escrigui un diari. D'on deuen haver tret el títol ?

PH, octubre 2010.

RELAT

Fent amics

No creia que hi hagués ningú en un dia tan esplèndid de finals d'estiu. Tot i això, vaig entrar al fcbk, perquè no puc evitar-ho. Hi havia un munt d'amics, però cap d'interessant. Ja anava a sortir quan va aparèixer l'Andreu M. Aquest sí que m'interessa, vaig pensar. És un investigador del CSIC, especialitzat en criptogenòmica i amb moltes publicacions. El millor de tot és que una de les seves línies de recerca tindrà molta utilitat. I, segons el parer de moltes dones, és força atractiu.

- Hola Andreu?, vaig posar.

- Hola Carme, com va tot?, va respondre.

Vam començar a xerrar, que si les vacances, que si els nens, que si la feina, i tots els temes habituals. Mentrestant, jo posava en marxa el sistema de captació.

Els de la Divisió Fringe van detectar en John Parker fa uns tres anys, però l'assumpte va ser ràpidament amagat. Quan es va fer la sèrie, els guionistes van convertir el John en un informàtic boig que tenia un programa que desfeia el cervell de la gent. Molt més efectiu com a espectacle, no ens enganyem.

Però, a la realitat, no van poder desfer la nostra organització i seguim molt actius. Una prova la tenia davant meu: l'Andreu M. havia estat captat. Per aquesta fita, els meus superiors em van felicitar i em van insinuar que, si continuava així, pujaria de nivell.

I aquí estic, tot el dia passejant per la xarxa. Aviat sentireu parlar de mi, no ho dubteu.

Extracte de la comunicació privada 21345589 de l'agent 17XYZ, altrament dit

CC

Carme Acuña Condal